

Hátrányos helyzet/mélyszegénység és a művészetek lehetőségei

Igazgyöngy Alapítvány, 2024.

A szegénység számokban

2022-ben már a népesség 19,6 százalékát érintette a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata – ez **1,863 millió** ember. 1, 232 millióan éltek a szegénységi küszöb alatt, 76 ezerrel többen, mint 2021-ben.

A súlyos anyagi és szociális deprivációban való érintettség 9,1 százalékról 10,4 százalékra nőtt, 29 ezer fővel, **981 ezerre**.

A súlyos anyagi és szociális deprivációban érintettek aránya Észak-Magyarországon 21,4 százalék, míg Budapesten durván 5 százalék.

A lakosság 43,9 százaléka nem engedhette meg magának, hogy egy hétre elutazzon pihenés céljából.

(forrás G7, 203. nov. Gazdagabb gazdagok, szegényebb szegények: szétszakadóban a magyar társadalom + KSH: A háztartások életszínvonala, 2022-ben)

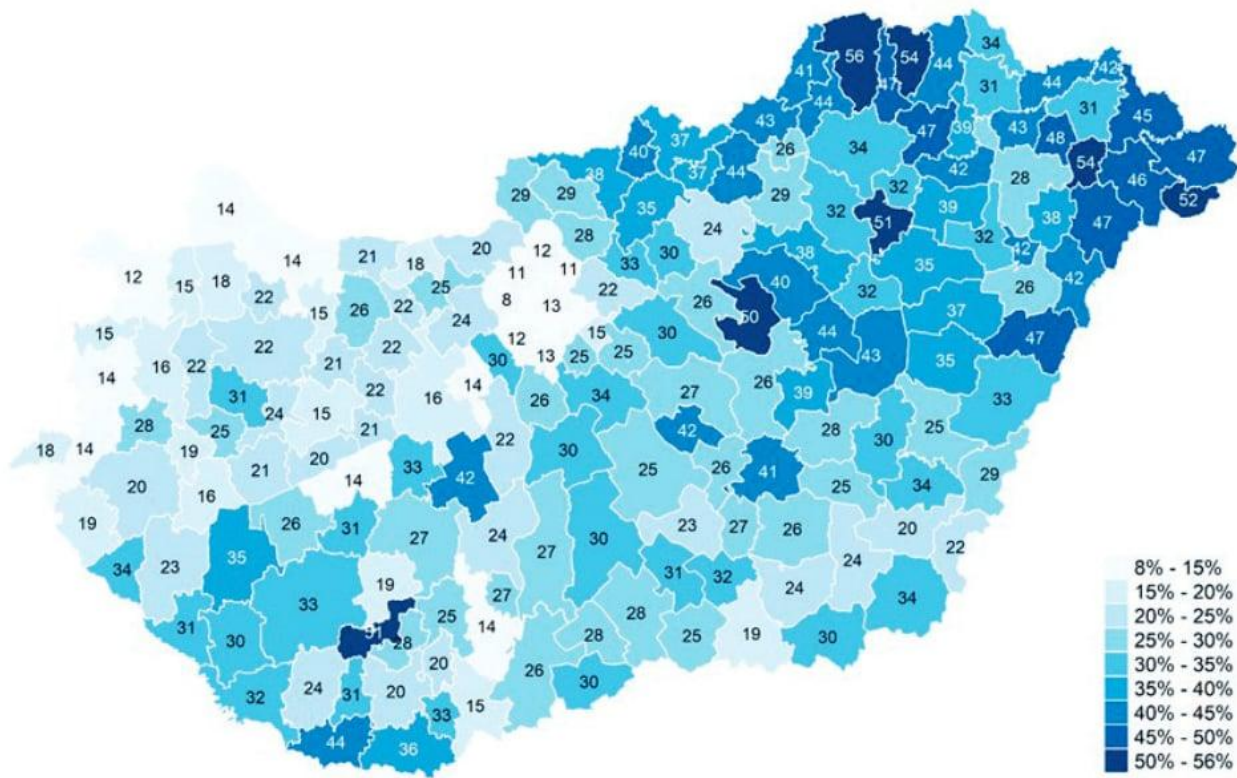
A szegénység földrajzi kiterjedése...

Halmazódó szegénységfaktorok.

Megjelent: Kolosi Tamás – Szelényi Iván – Tóth István György (szerk. 2022): Társadalmi Riport 2022. Budapest: TÁRKI

272

1. ábra. Súlyos anyagi deprivációban élők aránya járásonként (%)

Forrás: Saját számítások.

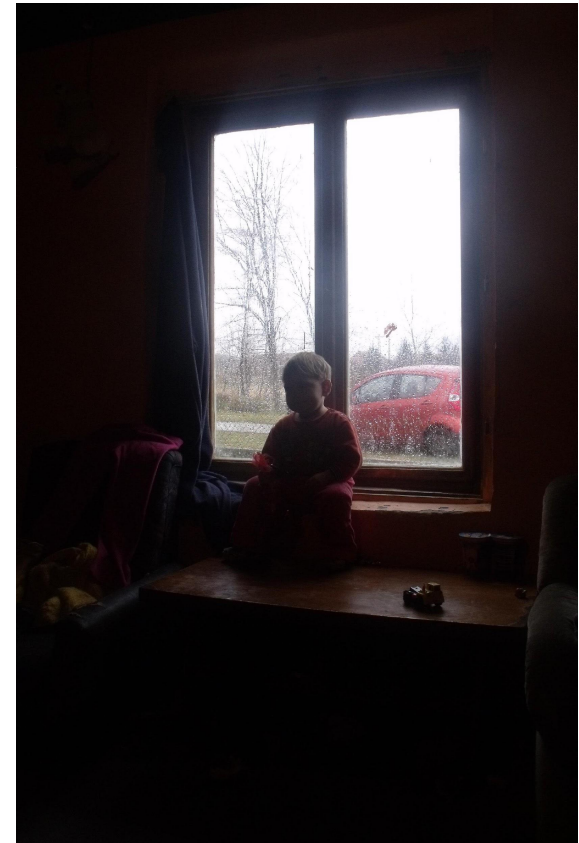
Mi van a statisztika mögött?

A lakhatási szegénység...

Az áram (a legális áramszerezés) hiánya.

A vezetékes víz hiánya.

Zsúfoltság. A személyes tér hiánya...

A tanulási környezet hiánya....

Nincs meg a tanulást támogató szülői háttér....

Az élelem hiánya....

A minimális tartalék hiánya...

Hiány az önfenntartási képességekben,
tudásban, világlátásban.

A játék, a mesélési, olvasási, az iskola által elvárt beszélgetési kultúra hiánya...

A boldogulás beszűkült alternatívái és mintái: a közmunkától a feketezónáig. A pénz, mint mindenek feletti értékmérő.

Nincs közösségi értékrend.
Függőségek és kontroll nélküliség a
szolgáltatáshiányos településeken.

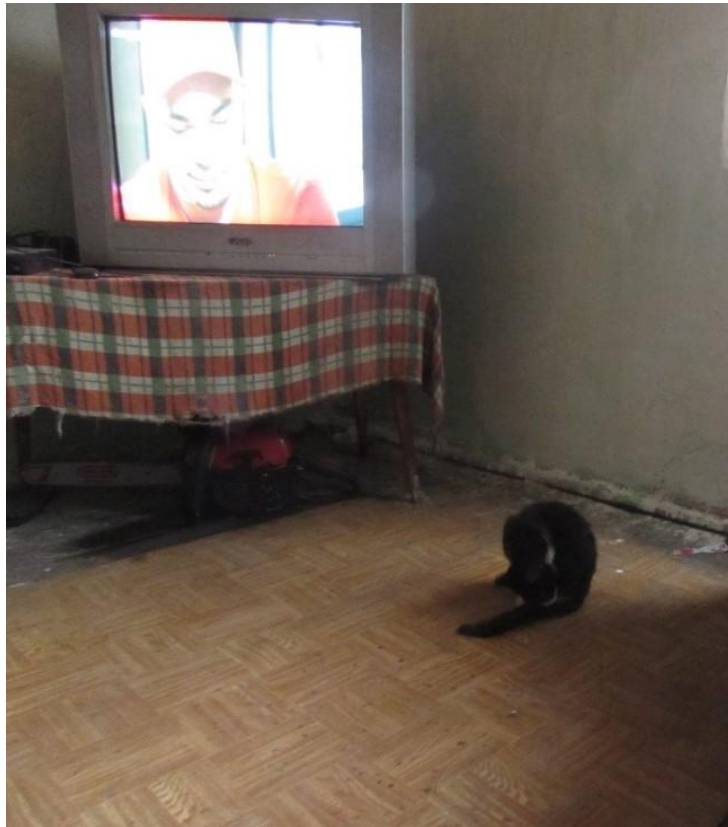
A szegénységnek több szintje van.
A lecsúszó és a generációs szegények.
Indikátorkényszer és „fogadóképeség”.

A tanult tehetetlenség is átöröklődik.
Jól segíteni nem egyszerű....

A többségi társadalom még mindig a 19.századi szegénységképhez viszonyít, a 21.század fogyasztói világában is.

Az eladósodás hatalmas...és ebben a társadalmi csoportban szinte mindenkit érint, ami gátja a legális munkavállalásnak.

Az iskola esélykiegyenlítő funkciójáról...

Oktatási szegregáció

Az egyházi iskolarendszer szegregáló hatása

Szakemberhiány

Kiegészítés, a szegénység transzfer hatásával szembeni eszköztelenség

A központi elvárások értelmezhetetlensége

Funkcionális analfabetizmus

A megfelelési kényszer hatása, a látszatküldetések igazolása

Más intézmények? Egymástól eltérő protokoll, az együttműködések adminisztratív igazolása, a hatósági eszközök alkalmazása, a prevenció hiánya, a BM büntető attitűdjének kiterjesztése.

Ügykezelő fókuszs van a rendszer minden elemében, az ok-kezelés helyett. Strukturális változásra van szükség. Ahhoz pedig politikai szándékra.

Az Igazgyöngy esélyteremtő munkájában az egyéni életstratégia-váltás támogatása történik, annak közösségi megerősítésével.

Hogy jön ehhez a művészet?

Szociális kompetenciafejlesztő művészettel nevelés az iskolában....

A szülők bevonása....

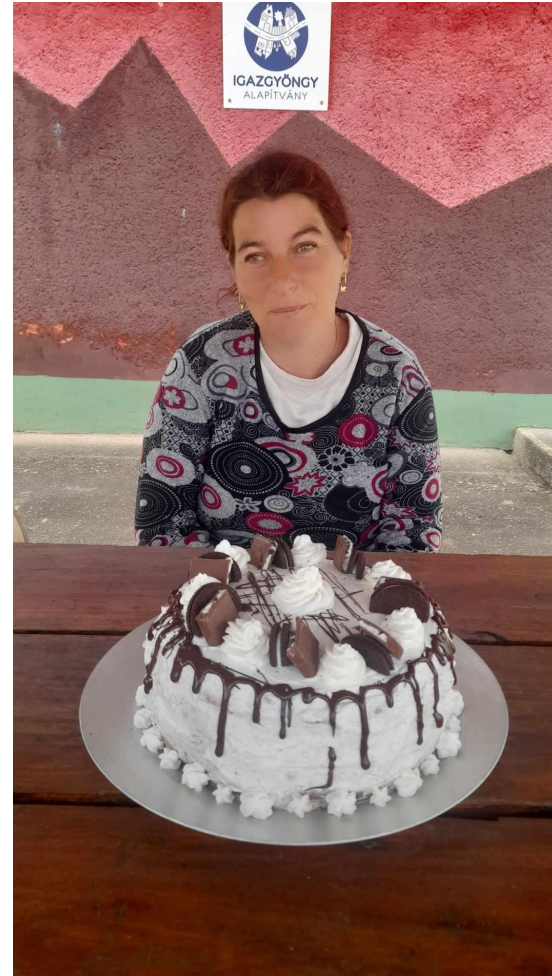
Alkotás és közösségfejlesztés

Alkotás és munkahelyteremtés

Alkotás és közösségformáló értékrend

Együtt, egy élhetőbb faluért....

Persze még annyi mindennel hatunk...

Eredmények (15 év alatt, Toldon)

javuló tanulmányi eredmények az iskolában
megszűnő lemorzsolódás

szakmatanulás

csökkenő kriminalizáció

bővülő közösség, közösségi szabályokkal

fejlődő munkavállalói kompetenciák

évek óta nem szült 18 év alatti lány

hosszú évek óta 2024.januárjában történt családból
kiemelés

az idén lesz a negyedik falunapunk

változó túlélési stratégiák

javuló pénzügyi tudatosság

A változások útját már rég kijelölték.
Ferge Zsuzsa tanításainak nyomán kell
haladnunk.

Folytatnunk kell. Nem adhatjuk fel.

Köszönöm a figyelmet!

<https://igazgyongyalapitvany.hu/>
<http://nyomorszeleblog.hvg.hu/>